Dissertatio medica inauguralis, de erysipelate : quam annuente summo numine : ex auctoritate reverendi admodum viri, D. Gulielmi Robertson, S.S.T.P. Academiae Edinburgenae Praefecti : nec non amplissimi senatus academici consensu, et nobilissimae facultatis medicae decreto : pro gradu doctoratus, summisque in medicina honoribus ac privilegiis rite et legitime consequendis / eruditorum examini subjicit Robertus Smithwick, Hibernus.

Contributors

Smithwick, Robertus. University of Glasgow. Library

Publication/Creation

Glasgow, 1787.

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/kchjucxt

Provider

University of Glasgow

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The University of Glasgow Library. The original may be consulted at The University of Glasgow Library. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.



Wellcome Collection 183 Euston Road London NW1 2BE UK T +44 (0)20 7611 8722 E library@wellcomecollection.org https://wellcomecollection.org





DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS,

DE

ERYSIPELATE.

QUAM,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S.S. T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Pracfecti;

Amplissimi SENATUS ACADEMICI confensu, Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PROGRADU DOCTORIS.

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini fubjicit

ROBERTUS SMITHWICK, HIBERNUS,

Id autem, quod Εξυσιπελας vocari dixi, non solum vulnere supervenire, sed sine hoc quoque oriri consuevit, atque interdum periculum magnum adsert; utique, si circa cervicem aut caput constitit. Celsus, Lib. 5. Par. 33.

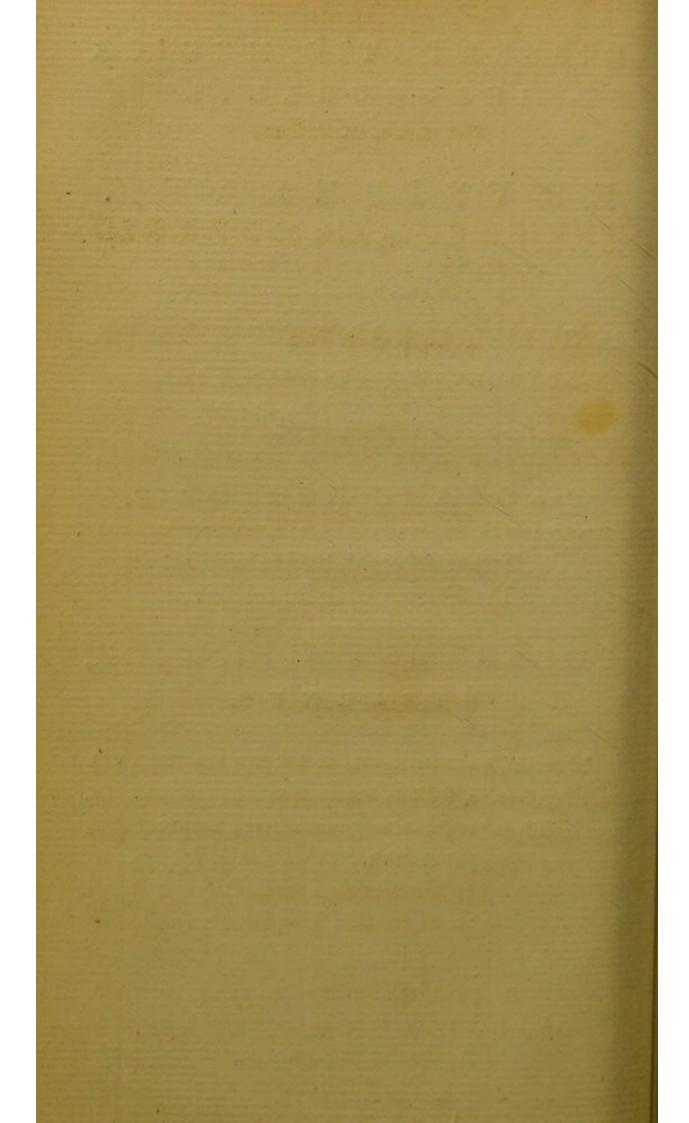
Ad diem 12. Septembris, hora locoque folitis.

E D I N B U R G I:

Apud B A L F O U R et S M E L L I E,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXVII.



Viro eximio, eruditissimo,

HENRICO CULLEN, M.D.F.R.S. Ed.

Nofocom. Reg. Edin.

Medico,

Artem falutiferam feliciter excolenti,

Qui plurima beneficia in me contulit,

Per omne tempus,

Quo studiis medicinae,

In hac Academia Alma,

Incubuissem;

AH BUREL

OBERTO DOBBYN,

Nec non,

THOMÆLLOYD,

Armigeris,

Juris consultis, urbis Limerici, huic,

Et

Waterfordiae, illi

Merito propraetoribus;

Hoc opusculum,

Animi quidem grati,

Et fummae observantiae,

Testimonium,

Sacrum effe volui

AUCTOR.

EMENDANDA.

Dedic. lin. 6. post in me insere contulit, Pag. 1. 1. 11. pro diffidat lege diffideat 12. post definit. dele . 12. pro dissertendum lege dissertandum 4. Cullen inter alios testes-Cullen, 13. 14. inter alios, teste denotant-denotent 15. videtur-videatur 16. 19. intestini-intestina 4. 17urgerent-urgeant 28. 18. conali-canali 14. 19. contribuunt-contribuant 15. purgant-purgent 17. animali-fossili 15. 20. in affectione externa-affectioni 29. externae

quid-unquam

17.

22.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

ERYSIPELATE.

HUJUSCE quum morbi, tametsi saepe occurrentis usui, saepeque etiam mortem afferentis, hactenus natura parum comperta est; quumque medicae peritissimi rtis, diversis temporibus, investigationem prosequi dignati sunt, qua de causa, et ipse de eodem pauca explicare tatui; quidquam autem, vel penitus novum, vel certum, ne allaturum vix affirmare audeo.

Duo in genera inflammationem externam divisit egreius noster Professor Cullen, quorum alterum Phlegmone,
lterum Erythema, vocatur; et quo utriusque externa saies inter se dissidat, accuratissime in Synop. Nosol. Menod. definit; nempe,

Phlegmone rubore vivido; tumore circumscripto, in fastigium plerumque elevato, saepe in apostema abeunte; dolore saepe pulsatili *.

Erythema colore rubicundo, pressione evanescente; ambitu inaequali, serpente; tumore vix evidente, in cuticulae squamulas, in phlystaenas vel vesiculas abeunte; dolore urente †.

Quod ad Erythema observavit idem auctor ;, nomen Erysipelas ei, apud medicos scriptores, plerumque impositum. Censet autem, et, ut ego existimo, nec falso, quum Erythema in duo discedat genera, sua nomina singulis tribuenda. Utrorumque revera facies externa eadem, sed prout partes systematis reliquas plus minusve afficiant, possunt distingui: Altero in exemplo, affectio solummodo localis est, nulla systematis praecedente affectione generali orta, sique eo inclinare in ejus progressa videretur, sicuti in localibus caeteris inflammationibus, pulsus frequentiores reddendo, aliaque febris symptomata inferendo, plerumque fit. Erysipelas autem, initio, systema afficit totum ; corpus, scilicet, febre ei, quae Exanthemata folet praecedere, haud absimili, corripitur; neque Erythema, nisi talis febris aliquamdiu substiterit, in cutis superficie patescit, et cum febre, ex qua nasci videbatur, quodammodo conjuncta, curfum fuum conficit. Huic exemplo, Prof. Cullen, Erysipelatis nomen folum tribuendum, at illi alteri, nomen Erythematis constanter imponendum, judicat.

[.] Syn. Nof. Meth. Cull. G. VII. Spec I.

⁺ Ibid. Spec. II.

Vid. Prim. Lin. CCLXXIV.

eum

Duo exempla, quae supra memoravi, haud facile, aut certo discerni posse, nemo inficias ibit; in plurimis autem accuratissime licet, quod cum evenerit, haud parum scientiam medicam promovebit, si aliud alio nomine distingueretur.

Proposito ita explicato definitoque, de Erysipelate stricte ita dicto, disserere consilium est; nec ad rem mihi sore videtur, ut varia nomina, vel vetera vel recentiora, quibus appellatum, annotarem, quum, singula Erythemati, et Erysipelati communia suisse, satis constat. Quare, definitione Culleni prius exscripta, ad phaenomena morbi, pro virili parte, describenda progrediar.

DEFINITIO.

Synocha duorum vel trium dierum, plerumque cum comnolentia, faepe cum delirio.—In aliqua cutis parte, aepius in facie, phlogofis Erythema *.

HISTORIA MORBI.

Morbus plerumque cum horrore ingreditur, cui calor unclaque pyrexiae symptomata succedunt. Vomitus requenter, et sere semper somnolentia, et necnon coma,

Syn. Nof. Meth. Coll. G. XXXI-

eum comitantur. Pulsus semper frequens, et plerumque durus et plenus.

Cum haec fymptomata duos, tres, vel ad fummum, quatuor dies obtinuerint, Erythema, in quadam supersiciei corporis parte, jam exoritur, et omnia signa, in definitione praemissa, assumit. Cursus tamen et sinis eruptionis, pro parte affecta, different, ut postea memorabo. Quasvis partes nimirum molliores, brachia tamen, et plerumque crura, mammasque mulierum, et praecipue faciem utriusque sexus, invadit. Quoniam proximo memorato ab exemplo maximum instat periculi, ea de causa, de hoc praecipue dissertendum est. Prius, tamen, quam initium faciam, pauca in aliis partibus de progressu Erythematis narrare haud supervacaneum erit.

Cum aliquam partem brachiorum crurumve occupaverit, a primaria sede, ultro citroque plerumque vagatur, donec cutis totius membri rubore et calore suffusa suerit: Sed in primaria sede, praeter Erythema superficiarium, pars subtendens quadam phlegmonica instammatione assicitur, atque saepissime morbus universus in abscessum quendam in ea parte, lente ad suppurationem vergeate, unde ulcus sanatu semper operosum, desinit. Hic autem cursus communis Erysipelatis phlegmonodaei, ita appellati, quod inferiora vulgo adoritur extrema.

Erysipelas, cum mammas mulierum invaserit, eadem phaenomena, ac Erythematis, exhibet; mamma tamen tota multum duritiei adquirit, inde et dolores ad axillam pertendunt; et, sicuti in membris, assectio phlegmonica etiam supervenit, quae in suppuratione eodem modo terminatur.

Tum demum faciei Erysipelas describendum est: ris talis, fymptomatibus autem magis violentis, qualis ipra memorata fuit, fere semper praecedit. Somnolena, stupor, et coma gravius, simul cum dilirio quodam, aajus plerumque hic urgent. Erythema initio punctum entum, vel in aure vel in radice nasi, occupat; unde ruor paulatim vagatur, dum totam per faciem diffusus fuit. Imo nonnunquam inter capillitia afcendit, et idendem ad collum subsidet ; notatu tamen est dignum, ut imam reliquerit sedem, simul ac majorem faciei partem rvaserit. Cum rubor a parte primum correpta discesrit, tumoris aliquid, aut faciei turgescentia sequitur, nae tanta, ut palpebrae nonnunquam penitus claudantur. ecc quidem praetermittendum, quod tumores earum rrtium suppurare, pusque continere, saepe observati sueint. Porro speciatim observandum est, quod cum rubor morque, ut supra memoravi, super faciem vagentur, mor, eodem tempore, in superficiem ejus in conspectu tur; hicne sit nihil aliud, nisi mera exsudatio, pro certo nime habetur; procul dubio, tamen, ex vesiculis ibi nspiciendis aliquando oritur. Istae, scilicet, magnituiis diversae, quaedam columbini ovi, eruptionem totam vadunt, et subflavam tenuem materiam, quae aliquanemittitur, includunt : cutis infra, admotum quasi vesiorium fuerat, mucoso quodam humore cooperta, relin-Hoc in totam inflammatam partem obtinet, nque, morbo terminato, aër mucum exficcet, faciem amulis et crustis obductam commonstrat. In quibusn exemplis, quibus erumpunt vesiculae ampliores, fluiemittunt, cutemque, ut jam observavi, quasi muco veim relinquent, nonnunquam fit, ut haecce materies

atrum et lividum colorem induerit, gangraenae haud multum dissimilem, (quae revera quidem, quamvis rarifsime, accidere potest), hicce vero lividus et color subniger,
teste Professore nostro, tantum ad mucosam materiam,
in cuticularem superficiem dissusam, penetrat.

Hucusque progressum affectionis Erythematicae in facie secutus sum: morbi autem in historia, febri, ex qua eruptio nascebatur, nullam intermissionem fuisse, addere oportet; neque, eruptione facta, gradu fere ullo mitescere, sed totum ejus decursum, supra descriptum, comitari. Immo febris saepissime, simul gravioribus cum symptomatis, comate praecipue et delirio, crescit, septimoque, nono, undecimove die apoplexiam creat. Hic eventus exitialis, translationi morbi a superficie interiores ad partes, a facie, scilicet, ad cerebrum, vulgo attribuitur; et res fortasse se ita habeat. At, Doct. Cullen, se nunquam a facie inflammationem recedere vidisse, observavit, dum, ea causa, cerebrum afficeretur; in unoquoque autem exemplo, dum affectionis cerebri fymptomata fese oftenderent, inflammationis progressum in ore nunquam retardari visum; immo quidem aliter; censetque, quoniam haecce signa, ineunte morbo, saepe apparent, et affectionis cursum externae comitantur, injuriam cerebri, non ad metastasin, sed communicationem simul affectionum existentium este referendam.

In Erysipelatis historia, affectionem externam maxime esse mobilem, adeo ut aliquando prima sede discedat, animadvertere oportet, et jam tum, vel confestim, novam, nonnunquam procul remotam, occupat. Hac de causa, seriptores Erysipelatis translationes ab internis ad partes externas, et e contrario, annotarunt, quae tamen, etse credenda,

lltem vidi, quam in plagis meridionalibus, certe evenint. Quamobrem, de conditionibus, aut eventibus talium ccurrentium, composite disserere in me non est.

DIAGNOSIS.

Multa diagnostica enumerare symptomata, quo diffeintia inter erysipelas aliosque morbos magis in aperto sit, poervacaneum sore, nemini latet.

A febre phlegmonica fequentibus rebus distingui poth. In Erysipelate, somnolentia, vel coma, febri adjungi cet, quorum utrumque phlegmonica abest. Febris in yssipelate primaria est; et affestionem localem anteca-; at contra, phlegmonica febris est solum symptomatiet plerumque tempori exortus phlegmonis convenit. quid autem dubii de sebris natura adhuc relinquere-, varia externarum phaenomena eruptionum, sicut of. Cullen in Methodicae Nosologiae accuratissime detnavit Synopsi, rem demum manifestam essicient.

Eryfipelas a specifica contagione oriri existimatum suit; huic sententiae compluria sunt adversa: A singulari imonia in ipso corpore genita, et in superficie cutis ae deposita, oriri verisimilius est. At sebris tamen degmonica, aut ipse Phlegmon, vix, quidem ne vix, hucemodi acrimoniam, quasi causam, agnoscit.

Hic morbus facile a Rubeola discriminari potest, non um tusti, aliisque symptomatis insignibus sebri morbillosae conjunctis, verum etiam forma distincta papularum, earumque universalitate totum super corpus in rubeola, cum in Erysipelate semper eruptiones coalescunt, et quodammodo partem in corporis particularem relegantur.

Erysipelas a Scarlatina iisdem notis, quas jam descripsi, distingui potest, et maxime hujus rubore, qui nunquam admodum eminens in superficiem, sicut Erysipelatis sit.

CAUSE REMOTE

Quidam apud antiquos medici haud obscuro nomine, acri biliosoque humori, in massa sanguinis dissuso, Erysipelas ascribebant. Recentiores, tamen, qui rectius, tum ex factis a seipsis observatis, tum pristinorum ex temporum incorruptis monumentis, disceptavere, in longe alias sententias de hoc, juxta ac multis aliis morbis, ire statuerunt.

Causae generaliores hujus morbi remotae, sicut ego existimo, ad duo, quae sequuntur, capita reduci possunt.

1mo, Ad causas, quae Erysipelaceam acrimoniam in corpore generare videntur.

2do, Ad eas, quae operationem, aditum ad superficiem et, sub speciali cuticulae parte, accumulationem promovent.

I. Quae materiam augere acrem videntur, ex qua Eryfipelas generari solet, sunt,

- I. In victu errores, quales praesertim ad intemperanam spectant, quique quodammodo totum systema, praeipue autem organa, quae in conquoquendo versantur, cebilitant; hinc vires assimilantes nocentur, acresque huuores generantur.
- 2. Frequens et immodicus liquorum spirituosorum sus, modo ei haud dissimili, ut opinor, quem proxime emoravi, agentium, certeque multum materiae acris sanguinem inducentium.
- 13. Evacuationes naturales suppressae, quales nimirum respirationis urinaeque, quibus systema acribus ab hucoribus, qui perpetuo in eo gignuntur, expurgari debet.
- 44. Ulcerum exficcatio, quae diu obtinuissent, et acri amori exitum praebuissent; ad quod etiam referenda arcialium exficcatio evacuationum, nempe setaceorum et inticulorum, quae, ut quoque diu permanserint, haud num acris humoris emissse ducantur.
- 55. Morbidarum repulsio eruptionum a corporis supersi-, quae, ab materia acri, ibi latente, pendere, et desquattionis variis in modis abire, conjiciantur.
- 5. Diuturna sub ardoribus Solis habitatio, quae, et acriniae perpetuo in corpore generatae incrementum provet, et, ut existimetur, acrimoniam peculiarem praetemultoties creat.
- .. Quidam morbi, qui semper ex acrimonia in systete existente, ut scorbutus, syphilis, cancer, &c. pendere sentur.
- I. Hae sunt forsitan praecipuae causae, acrimoniam eris praesertim Erysipelacei, quae efficiunt; res autem, e hanc acrimoniam activam reddant, sequentes esse vitur;

- r. Irritabilitas totius systematis praeter ordinem aucta in quibusdam hominibus, atque, hanc ob causam, morbus Erysipelas ex animi pathematis saepe exoritur.
- 2. Corpus per occasionem multopere irritatum, ideoque quicquid systema supra modum calesacium incitatumve reddit: Et hoc in modo, nimis in balneis calidis commoratio diuturna, vel sub ardore etiam Solis, Erysipelas produxisse reperta suit.
- 3. Systematis plethoricus status, tum ex pleno vicu et vita sedentaria, cum ex naturalium evacuationum sanguinis suppressione, ut in mulieribus catameniae, aut ex sanguinis jactura usu contracta, ut sluxus haemorrhoidalis, vel haemorrhagiae cujusvis in alterutro sexu.
- 4. Erythema superficiem corporis afficiat, si quid acrius adhibeatur; at, num talia externe admota, symptomata Erysipelati exanthematico propria exhibere possunt,
 quaestio est perobscura et solutu difficilis. Celeb. noster
 Professor hoc evenire posse opinatur, quipote Erysipelas
 faciei, vesicatorio pone aurem admoto, cum singulis symptomatis procedere ipse vidit: Hoc autem tam rarissime
 occurrit, ut vix pro certo affirmare potest, Erysipelas, proprie ita dictum, quidquam acrius externe adhibendo, commovendum esse.

Si quando Erysipelas, aut saepe ex contagione oriatur, ut inquirerem, res ipsa admonet. Rem sese habere, complures medici ita censuere et assirmarunt: Mihi tamen maxime in incerto habetur; publice enim grassari rarissme videtur, quum exempla sporadica satis multiplicantur. Professori Cullen, decem per cursum lustrorum, plurima hujus morbi exempla occurrebant, et quorum unumquodque in familiis privatis, quod ci videndi copia erat, unique in familiis privatis, quod ci videndi copia erat, unique in familiis privatis, quod ci videndi copia erat, unique in familiis privatis, quod ci videndi copia erat, unique in familiis privatis, quod ci videndi copia erat, unique in familiis privatis, quod ci videndi copia erat, unique in familiis privatis, quod ci videndi copia erat, unique in familiis privatis, quod ci videndi copia erat, unique in familiis privatis, quod ci videndi copia erat, unique in familiis privatis, quod ci videndi copia erat, unique in familiis privatis, quod ci videndi copia erat, unique con privatis privatis quod ci videndi copia erat, unique con privatis privatis quod ci videndi copia erat, unique con privatis privatis quod ci videndi copia erat, unique con privatis quod ci videndi copia erat, unique

ommeatus etsi fanos inter et aegrum et liber et, frequens erat.

In Nosocomiis tamen, Erysipelas, quod unum initio afcerat, multis aliis intra eosdem parietes, evenit commucatum fuisse. Inde num deducendum hanc esse contaonem cui aliarum contagionum vis specificarum inest,
naeque in more solito eandem vim exserit, an morbum,
is cum conditionibus, ab rebus externis applicatis, ideone ex esse exhalatis, et adstantibus transvectis, ortum
te, in medio relinquam.

Addere tamen opus est, si Erysipelas a peculiari contaone pendeat, eodem modo, quo sere reliquae contagices specificae haudquaquam operari, i. e. semel tantum vitae decursu quemvis afficere posse. Erysipelas, enim mini latet, eundem saepe, dum vivitur, affecisse. Quare cumenta ampliora magisque manisesta erunt necessaria, ibus epidemica contagiosave natura, inter homines odam intervallo disjunctos, confirmetur.

CAUSA PROXIMA.

Haec, quatenus ad externas facies pertinet, a causa innmationis in genere, ni fallor, nihil omnino differt,
npe, sanguinis impetus auctus in partis vasis affectae,
actione adaucta hisce in vasis excitata. Quum tamen
c, a congestione ista vasa obtinente, vel ab acrimonia
blicata, exoriatur, prior, ut opinor, plerumque phleg-

monis, posterior autem, fere semper Erythematis Erysipelatofi caufa est. Quoniam observavimus toties acrimoniam admotam Erythema gignere, non dubitandum, quin Erythema in Eryfipelate occurrens, ab acrimonia inducta, vel in systemate procreata, pendet. Haec acrimonia initio febrem gignit, et postea, in cutis superficie posita, Erythema edit. Proxima igitur causa inflammationis, quae hic occurrit, est conditio vaforum inflammatoria, quae ab admota acrimonia iifdem industa fuit; Ita, quamvis, differentiam phlegmonicam inter et Eryfipelaceam febrem a caufa, constitui, conditionem systematis inductam plerumque effe eandem, medicamentaque eadem applicanda, inficias non ibo. Exempla, tamen, quaedam memorantur, in quibus acrimonia Eryfipelas inducens est natura putrida, qua totum systema subputridum redditur. Hujuscemodi affectiones, remedia longe alia, quam febris inflammatoria, fibi postulant.

RATIO SYMPTOMATUM.

Pyrexiae symptomata, vel antecedentia, vel, uti quibuscam de exemplis assirmatum est, simul incidentia cum principio et primo localis assessionis exortu, acrimonia, per totam sanguinis massam dissusa, explicari videntur.

Durus, sed praecipue pulsus plenus, a phlogistica diathesi, quae systema obtinet, et quae nimirum, tam acrimonia, quam congestione potest excitari, procedit.

Rubor,

Rubor, tensio, et turgescentia, quae, ex aliqua parte, currunt, ex arteriarum aucta actione, sanguinem in extrema propellentium majore copia quam facile ansmitti potest, oriuntur.

Doloris fensus neque pulsatilis, neque pungens, quia scula affecta, propter exilitatem, plenam pulsationem nime admittunt; sed sensus quali exurens, sicuti in sis exemplis, quibus acrimonia obtineat, ab acri mate-ressus, nervos delicatissimos irritante in superficie cutis, tur.

Somnolentia, coma, et delirium, praesertim quae Erydelas faciei comitantur, connexione externa inter et inana capitis vasa, quia rami ejustem stirpis, explicanda;
coque acrimonia, alicui parti admota, communi etiam
anco stimulo sit, et ea de causa sanguinis impetum in
aversis ramis augeat.

Quamobrem alia corporis pars facilius alia afficiatur, cur Erythema, in una parte potius, quam tota supersi-, appareat, quibusdam praedisponentibus, etsi parum gnitis, rebus, in parte affecta, jure fortassis attribua-

Receptus fanguinis folitus in ruboribus, ineuntibus oribus, et in omnibus morbis, quibus eruptiones obtinnt, quodammodo rationes praebet, cur faciem potissim Erysipelas invadat.

Quod Erythema a primaria sede ad vicinas partes vaur, tenui acrique suido sub cuticula serpenti attribua-

Cum fluidum ejusmodi in uno accumuletur loco, nec ad vaporem redactum, ut per cuticulam transire postantum accumulari oportet, quantum eam a cute vera arare sat erit, et eo vesiculae siunt. Si hoc in partibus eveniat, ubi cutis vera, sicuti in palpebris, est maxime tenuis, materia in texturam cellularem penetrat nonnunquam, ibique in pus convertitur.

Cum Erythema aliquam crurum partem invadat, cumque simul suppurationes sub cute adsint, hae, ni fallor, acrimonia Erythematica cutis substantiam irritante, et in superficie interna inflammationem et materiem in pus convertendam generante, explicandae. Quod ex his suppurationibus ulcera maligna orirentur, misturae materiei mutabilis, et partim non mutabilis, in pus sincerum, nimirum attribuendum est.

EVENTUS MORBI.

Quum cerebri affectiones in unoquoque morbo plus vel minus periculi fequitur, fic etiam in hoc. Inde, Cullen, inter alios, teste, discimus hujus morbi eventum a statu symptomatum, perinde uti denot int ejus organi affectionones, praevidendum esse. Si coma et delirium initio morbi sese ostenderint, sique tum admodum sint gravia, summum periculum est metuendum; quippe in morbi progressu faepe augentur, et aeger ex apoplexia moritur, ut jam in historia memorabatur. Si vero, nec dilirium, nec coma adesset, febrilium symptomatum vis, brevi post eruptionem, dilabitur, usui remediorum cedit aptorum et regiminis, hincque parum periculi ex morbo metuendum est.

Si putredinis figna (quod nonnunquam fit), Eryfipelas mitantur, eventus in incerto habebitur, perinde ac imtus, aut vis putredinis fint fymptomatum. Morbitus etiam erit dubius, cum affectio Erythematica principal fedem relinquere, et ad alteram vitae utiliorem unsferri velle, videatur.

Denique, hunc morbum tantum periculi sequi habetur, antum aliorum morborum superveniat, unde vitiosam tectionem humoribus aut solidis corporis communicatam stimaretur. Hujusmodi sunt, scrophula, scorbutus, shilis, et, ut nonnulli putant, cancer. Constitutio extistim irritabilis, super quam actio inflammatoria nonnuquam vires suas acerrime exercet, quoque multum ceriminis sert; nempe, quae, vitae desecta vi, vastatious gangraenae in topica affectione occasionem praett.

METHODUS MEDENDI.

Cum causa et Erysipelatis proxima, eaque sebris phlegnicae prorsus eadem sit, ut indicationes curatoriae, sicego censeo, similes essent, oportet.

indicatio igitur justa in morbo, de quo dissero, ea, quae itur, esse videtur; scilicet,

hlogisticam diathesin, quae systema afficiat, submo-

Systematis

Systematis actio arteriosi violenta compescatur, aut in aliis verbis, phlogistica diathesis, ex aliqua parte, sub-moveatur, irritantia plerumque corpori admota auserendo, vel saltem minuendo; ad haec evitanda vel moderanda, id, quod vulgo antiphlogisticum regimen appellatum, efficit.

In Erysipelate, igitur, morbo, in quo affectionem valere inflammatoriam creditur, antiphlogistica medicamina, quadantenus et apta et necessaria esse, facile concedetur. Hujusce regiminis administratio in praeceptis, quae sequentur, observandis, sita est.

Ab quocunque externos movente sensus, quippe quod systematis actionem ad sustinendam conferat, diligenter cavendum. Impressionum hujusmodi princeps est calor externe admotus, vel corpore in ipso accumulatus.

Cujuscunque ab motu generis, ejus praecipue, quo complures ex musculis ad agendum impelluntur, quum plus minus stimulet, etiam cavendum; eaque positio, quae minime muscularem ad actionem conferre videtur, assumenda. Hic tamen observandum sit, quod positus recumbens vel pronus, hoc in morbo, saepenumero minus aptus; forte enim, cum caput doleat, aeger toties quodammodo erigendus, quoties pati potest. Impressones, cogitationem, loquacitatem, et mentis agitationes excitantes, rectius evitantur. Ablegentur igitur lux vivida, acuti subitique soni, colloquium absurdum ineptumve, similiaque. At, hoc non obstante, tamen aegroti, delirio superveniente, rebus antea samiliaribus mentem intendere, si modo prudentia et solertia siat, haud supervacaneum esset *.

In administrando cibo cura etiam adhibenda. Nil nisi mod tenue, facile concociu, nec acrimoniam generans, cc ad putrefactionem proclive, quo ventriculus vel institution stimulentur, apte hic convenit. Sitis sensui satisficiendum, quatenus saltem aegro saluti sit. Liquores andi et diluentes nimirum in hoc morbo maxime utiles. Ilimis viis corrupti et acres humores, vel materia saellenta exhaurirentur, ne quid irritamenti inde orire.

Stimulus omnium, hoc in morbo, fere periculosissimus acrimonia in fluidis existens. Quomodo haec genetur et augetur, sub remotarum causarum capite jam ilitratum: modus, tamen, irritationi moderandi, vel ejustum effectibus obviam eundi, ad hunc locum pertinet. Dicunque hujusmodi igitur acrimonia, quae vascula tat, inflammationem sustinetque, certe explorari potentia, emolientium usus clare indicatur. Haec, diluentia, andos liquores, mucilaginosa et olea mitia, complectun-

Auctor accuratissimus, ingeniosusque, hanc remediam classem commemorans, observationem prosert sentem: 'Minime enim negari potest, humores corpos humani, natura aliquantum acres, variis de causis, uterdum majorem atque nocivam adipisci acrimoniam, quod eodem,' &c. Postea addit: 'In hoc igitur state perspicuum est, omnes potus tenues et blandos, varasque res oleosas et mucosas, opem este latura; omnis aim acrimonia multum diluta, debilior, et tandem intres sit *.'

C

Res

Res oleosae tamen caute adhibendae, praesertim si concoctionis functio aliquo modo imminuatur; quia tunc in ventriculo rancidae fieri aptiores, hincque vim irritamentorum augere.

Altera medicaminum classis huic indicationi accommodata, eas potestates, quae violentam systematis sanguiseri vim, sedativa potentia, diminuunt, complectitur. Earum primum maximeque generale est frigus. Quousque hace vis quasi sedativa frigoris adhibeatur, aut quo in statu rerum, quod ad febrem habitumve corporis, admitti debet, haud fatis compertum habemus. Hoc tantum hodie nemini occultum, quod in quibusdam aliis exanthematis frigus, nec frustra, adhibitum fuit.

Ad hoc caput, medicamenta, Refrigerantia appellata, referenda funt; talia, acida omnigena, et praesertim vegetabilia; fales neutri, ii praecipue, qui alkalina basi gaudent, quorumque nitrum plerumque anteponitur.

Quum in hoc, sicuti in caeteris inflammatoriis affectionibus, systema sanguiferum praeter naturam toni, tensionis, et vigoris, gradum possidet, missio sanguinis, ad haec minuenda, multum contulisse semper aestimata. Neque quidem remedium est ullum, quo, hoc confilium, tam efficienter tamque celeriter satisfieri potest. Quantum fanguinis detrahendum, perinde ac fymptomatum violentia, pyrexiae praesertim et illorum quae cerebrum affectum denotant, esse opportet. Si turgida sit facies et suffusa, si pulsus plenus et durus sit, et praecipue fi coma et delirium urgeant, ad ullum morbi stadium, missio licita sanguinis est. Plerumque tamen praestabit, in calidis praecipue regionibus, ut etiam in hac latitudine der ardores aestivos, parvulum sanguinis uno tempore untum detrahere, sed operationem repetere, quoties examptomatis necessaria esse videatur. Causae natura remotae, aegri constitutio, usus sanguinis amittendi antea in odem, aliisve morbis, plerumque medicum, quod ad anc operationem, dirigere, sat erit.

Laxantia et remedia purgantia ad vim atque tensiocem arteriosi systematis minuendas optime accommodantur. Haec bifariam, in hoc morbo, operari videntur;

Primo, Ad intestina humores illiciendo, et excretiones ab
reteriis non solum augendo, sed etiam mucosos plurimos
billiculos ibi locorum positos evacuando; Secundo, Indutatas faeces, et corruptos vel acres expellendo humores,
mi sorte conali adsint intestinali, et qui irritationem, jam
stemati allatam, sustinere contribuent. Laxantia, quitus in hoc morbo uti licet, sunt oleum ricini, sulphur, tatarindi, &c. Medii sales, quippe qui tum purgent cum
dent, si cathartica sortiora necessaria, apte adhibeantur.

Medicamina ad superficiem corporis, quae humores siciunt, neque calorem, neque irritationem jam nimiam, agescunt, huic morbo maxime accommodantur. Hussimodi remedia et adversus spasmum vasorum extremomm valent, et soras mittunt per poros cuticulares matemacrem, quae, subter cuticulam posita, inslammatiom generalem aeque ac topicalem promovet. Hoc consio, diluentia, atque sales medii, in multa aqua soluti, shibeantur.

Fomentationes inferioribus extremis admotae, multum ommodi, praesertim ubi humorum aucti cursus ad caput figna sunt manisesta, pollicentur. Licetne, in typo Erysipelatis communi, vesicatoria unquam applicare?

Hucusque de Erysipelatis curatione, uti in hac aliisque frigidioribus regionibus plerumque occurrit, disserui. Quum tamen, putrida febris et typhus aliquando hunc morbum comitantur, aut assequuntur, quumque in talibus exemplis, medendi methodus supra exscripta, non solum nil profutura, sed plerumque nocitura; ut consideratem igitur administrandi modum hos casus, quam brevissime potero, res ipsa admonet. Consilium hic instituendum est, debilitati occurrere, et a proclivitate sluidorum ad putredinem praecavere.

Remedia, quae ad debilitati occurrendum pertinent, inter tonica et stimulantia reperiunda sunt.

Tonica, aut ex regno animali, aut vegetabili plerumque obtinenda. Frigus, uti tonicum, quidem, vehiculo aëre vel aqua, tum veteribus tum hodiernis nec infeliciter, nonnunquam solitum adhiberi. Hujus tamen facilis administratio tutaque vix adhuc, in unoquoque exemplo, fatis accurate fuit definita. Tonica ex fossilibus numerosisfima funt ; multa autem commendatione dignata, neque tuta tamen, neque operatione admodum certa. Vegetabilia tonica frequentius et plerumque felicius adhibita fuere. Horum princeps est cortex Peruvianus, qui, in plerisque morbis ex debilitate pendentibus, diu remedium quasi specificum habebatur, praecipue in gangraenis. Ergo isti statui Erysipelatis, quo non folum debilitas, et in fibris muscularibus toni desectus, plurimum valent, verum etiam a affectione externa, ubi ad gangraenam inclinatur, optime accommodatur. StimuStimulantium in hac Erysipelatis conditione, sicuti in orbis similibus, optimum est vinum, quod exhauriri lirius oportet ut salutiferum efficiatur. Opium simul ud infeliciter administrari potest, praesertim, si delirium leve, et nulla vestigia diathesis inflammatoriae adsint.

Proclivitati in fluidis ad putredinem, aëre libero et puin aegri cubiculum admisso, excretionibus sudoris et
inae auxilio, praecipue diluentium, sustinendis, atque retediis antisepticis, occurrendum est. Generosi vini, una
rm cortice, poculum saepe laete succedet. Cibi animalis,
tous ita se habentibus, usus apte evitandus. Si alvus
stricta, sive catharsis sub morbi initium neglecta suerit,
rminare laxantibus acria ejus contenta plurimum prositt.

Cum in hoc morbo semper adsit externa topicalis affec,, quae, in compluribus exemplis, symptoma est omim aegris molestissimum, quare varia externe admovenin medio chirurgi protulere. Nullius sere omnium
stenus innocentiam, nedum utilitatem, adhuc experienconsirmavit. Hinc medici plurimi pleraque eorum,
a cassa, vel noxia, repudiavere. Narcotica, refrigerenet astringentia, ad gangraenam perducere aiunt, lotiospirituosas inflammationem augescere, et res oleosas,
aquosas, affectionem latius disfundere affirmant. Denic, vix morbus ullus, in dilectu et usu medicaminum totorum, tantum dissicultatis et consusionis, quam Erysias, attulit.

Pulveres medicati Hoff. multum laudantur, et in ejus tentiam complures recentiorum pedibus ivere; hac tan differentia, quod hi, quale pulveris sit genus, modo accandi materiam exsudantem facultatem teneat, nil pensi habent. Dr Kirkland, qui de hoc morbo inter novissimos scripsit, multis verbis, pulverum aridorum usum reprehendit, affirmatque se ipsum vidisse, in plurimis exemplis, injuriam manifeste consecutam. Ab eodem auctore accepimus, se perpetuo, triginta annos et supra, refrigerantibus et emollientibus usum esse, et nunquam secus praxi evenisse, quid eo rationis eum poeniteret.

Anglici quidam artem medicam exercentes nuper diclitavere, brassicae folia novissime detracta, eruptioni erythematicae, haud incassum, admota. De hac re tamen, in quo virtus poni potest, mihi equidem exploratu haud facile videtur.

Denique, haec affectio topicalis, caeteris ab eruptionibus fymptomaticis, quibus, morbo primario fublato, multae applicationes neque admittendae, neque necessariae funt, parum differt. Aridi pulveres, quum plerumque cam innocui, loco igitur admoveantur; et si quid aegro subvenirent, materiam acrem effusam exsiccando, verisimile fit, quia impediunt, ne corium consumeretur, aut vasa fubjacentia irritarentur.

Gangraenae et sphacelo, si acciderent, felicissime ab internis remediis occurritur. Si suppuratio obtineat in parte affecta, maligna ulcera plerumque sequentur, quae modo chirurgico prorfus funt administranda.

Hoc opusculo jam ad finem perducto, summum animi sensum grati, ob plurima beneficia, ab illust. Professore, Medico solertissimo, spectatoque viro, Cullen, erga me facta, hanc

o, medicae artis facile principe, qui nomen honestissimum ce suopte ingenio sibi acquisivit, quique in praestantissis scriptis, et in omnium memoria, queis amicitiae mmodis frui contigit, maxime observatus honoratusque i vivet.

In hoc loco quoque, celeberrimum Black, cujus privatis neficiis, aeque ac praeceptis accuratissimis publicis, axime obligatum teneri confiteor, silentio praeterire de puderet.

FI. NIS.

